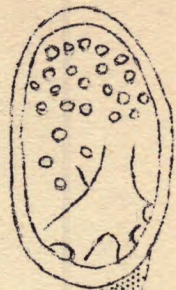

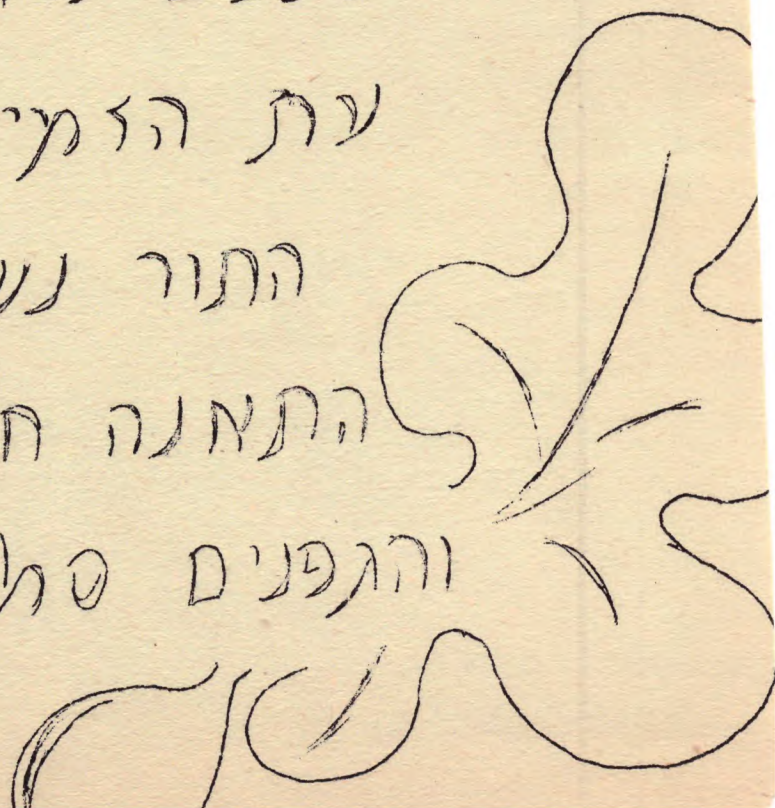
עתיון החשיבה
גבעת חיים

עלונו פנים

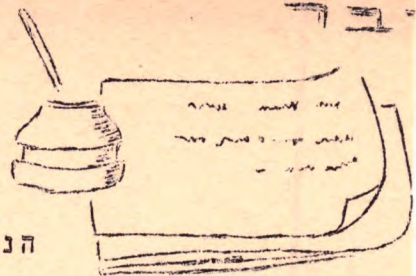

יום ו', י"ד ניסן, תשכ"ד, ערב פסח 64. III. 27. עלון מס' 4/127

כי הגה הסתו עבר,
הגשם חלף הלך לו.
הניצנים נראו בארץ,
עת הזמיר הגיעה וקול
התור נשמע בארצינו.
התאגה חננה פגיה
והגפנים סלדר נתנו ריח.

הצעד כות

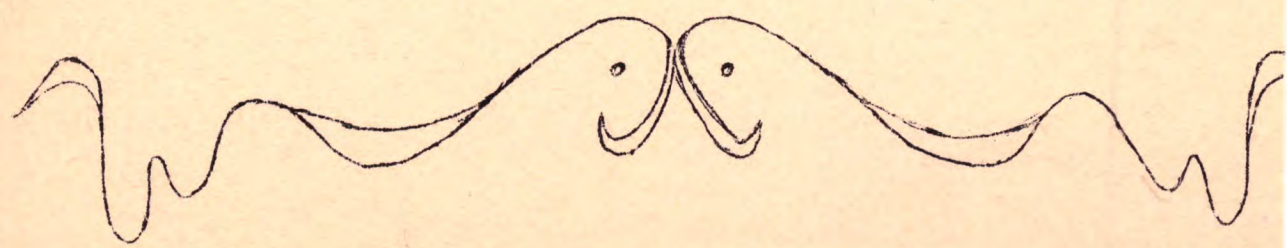
הנה האביב מתדפק על הדלתות!
 השמש זורחת והשמים כחולים,
 כחולים. הטבע פורח במלוא צבעיו הססגוניים,
 וריחה של פריחה מצוי בכל. הפרפרים הרב-
 גוניים מרחפים בריגוש מה, ובעלי-הכנף ממל-
 אים את האויר בזמירות אהבתם, מתקשטים ומ-
 חפשים את בנות זוגם.

פושט אתה את לבוש החורף הכבד, ומרגיש
 את חומה של השמש, מריח את ניחוח האויר
 וחש כי נשתנה משהו - כי האביב בא סוף סוף
 וכי אתה חופשי וקל יותר.

האביב מביא עמו את חג הפסח - שהיה מימי קדם חג האביב
 ל רועי הצאן ועובדי האדמה, ואילו לאחר מכן, עם יציאת מצ-
 ים, לבש את לבושו הדתי והמסורתי. כמידי שנה בשנה, נסב לסדר ומעטה של
 יזשה והתרוממות הנפש יעטפו הכל. כך נשב יחדיו; מפעוט שואל הקושיות ועד
 זן, ונקרא בהגדה המספרת על השאיפה העזה לחרות, על האביב הבא לעולם ועל
 שמחה של שבת אחים גם יחד.

העלון המזפיע היום, בערבו של חג הפסח, מכיל את המדורים הקבועים:
זווית ראית - במדור זה נשאלת השאלה: "האם אנחנו אי בודד"? ונתנת
 ושובה - לא! מובאות אף הצעות לפתרון המצב.
שנב לשכבה הבינונית - תמצאו לקט מהפרוטוקול, אודות דיון מקיף ור-
 ני על הנושא "הרדיו ואתה". קמו כן ושימחה של בת מכתה ז', שבקרה בקבוץ
 י.

שוט ברחבי המשק - הפעם נערוך משוט חטוף בענף הבננות.
ל ספרות ואמנות - במדור זה מובאת הערכה לתערוכת בורדו, בה בקרו ונהנו
 ים מן החבר'ה.
יילים כותבים - הפעם כותבת אלינו חיילת, אשר התנדבה למבצע ביעור הבע-
 ת באוכלוסיה האנאלפביתית בארץ.
נת המדריך - ראיזן עם מדריך כחה ז' - כתת הבר-מצוה.
 נוסף על מדורים אלה תמצאו את המדור - רשימת רשימת על
 על, וכמו תמיד: משהו מפני הצעירים שבינינו.

א נ ח נ ו " א י - ב ו ד ד "

לעתים יש רושם כי כך הדבר באמת: נדמה כי אין אנחנו שיכנים למסגרת חטיבתית גדולה, יותר מאשר 3 כיתות.

חוסר מגע והיכרות עם בני - גלגלנו, גורם לחוסר עניין בכל המפעל הנקרא - יבה, שהוא עתיד הקבוץ וקרקע לפעולה משותפת בעתיד.

פעם בשנה יום עיון או פגישה דומה, אין בכוחה ללקט סביב גורם אחד, בני ער השיכנים לאותו זרם ואותה משפחה שהיא "חטיבת בני הקיבוץ המאוחד".

אם נסתכל על המושג הזה, הרי שהוא: מסגרת חברתית ותנועתית לבני-הקבוץ, גון תנועתית של חברות הילדים ושכבות הנעורים במסגרת הסתדרות הנוער העובד

לומד. מכאן, שישנה מסגרת וישנו ארגון, אך כל הפעולה אינה ניכרת אף על שרבות האפשרויות לכך: בחודשי הקיץ ניתן לארגן פיקניקים על שפת הים

שך יומיים שלושה, טיולים משותפים בעונת הפריחה והאביב ובחודשים הקרים

תר - מפגשי תרבות. אם דברים אלה כוחם יפה רק בתאוריה, הרי אפשר לבצעם זרת המשקים שישתתפו במימון ההוצאות ושחלילה לא יהיה זה נטל כבד מידי על

טיבה. במפגש הארצי של כיתות ט' הושם דגש רב על היכרות גע בין החבר'ה, וכן הובעה תקווה להמשך מפעלים משות-

ם - אזורים וארציים כאחד. אך רק דיבורים בעלמא, י כל ביצוע ממשי, אינם משכנעים אפילו במפקד של

7 חבר'ה. אין זו התקפה, אלא פשוט כדי לפקוח את ני המדריכים לדברים שהובטחו ועדיין לא קויימו.

לנו את עצמנו מדוע עד עכשיו לא היה כל קשר בין י החטיבות, ונדמה כי מצב זה הוא חוסר פעולתם של

כזי האיזור ומזכירות החטיבה בכל משק לחוד. עד- ה היו באיזורנו פעילויות בשטחים מצומצמים למדי,

ו מפגש שחמטאים ומועצות מדריכים בהם משתתפים מס- עט של חבר'ה.

אם באנו בדברים של תוכחה, הרי שיש בידינו להציע אפשרות של מגע בין קי האיזור: הבה ניצור כעין מזכירות המורכבת מנציגי שכבות הנעורים במס-

ם, שירוכזו ע"י מרכז האיזור. מזכירות שתתאסף מידי פעם ושחוכל להביא די ביצוע תכנית לפעילות משותפת.

אל לנו להתעלם ולהיות אדישים לגבי בעיה זו וננסה יחד להתגבר עליה.

"יורדניקים" (לא נורדניקים).

השכבה הבינונית

הרדיו ואתה

במסגרת שיחות החברה של השכבה הבינונית, נסינו להעלות את בעיית הרדיו כיום. בעיה זו החלטנו להעלות, מפני שהרדיו ממלא תפקיד חשוב בחיינו.

בתחלת השיחה הושמעו כמה פזמונים של אלילי הזמר - עולם ולעומתם שירי עם. בשעת ההאזנה (שהפעם היתה האזנה אמיתית) השתדלנו לשים לב בעיקר לביצוע הפזמון, האם הוא מושך ומספק את השומעים. מהבידור הקל עברנו לשירי העם, שהם ביטוי הרגשות של העם, הלך רוחו וההוי שלו.

לאחר מכן חיוו החברה את דעתם בנידון: פנינה - אלילי הזמר מושכים את הקהל בעיקר בגלל קולו ומקצבם. המאזינים נמשכים אחרי שירים שבאופנה וכך שיר אחד עולה ושיר אחר יורד.

ורד - את תוכן השירים אנו לרוב לא מבינים, ולכן הקצב הוא הקובע.

ה ט' - לדעתי יש פזמונים שהם סתם "צרחניים" ובלתי נעימים לאוזן, אך פזמונים יותר טובים ושקטים ולכן נעים לשמוע אותם.

ודה - אני רוצה לנגוע בבעיית העיבוד של השירים. לדעתי, הביצוע והעיבוד פיעים על השיר: כך ששיר שהיה יפה, "התקלקל" בביצוע להקות אחרות.

רי א - השיר נכתב במטרה להתפרנס. המחבר יודע את אופי הנוער - השירים יכים להיות רועשים ובעלי קצב סוער. (הקצב יכול להיות הרופה מצוינת לעצ-ים).

ית - הקהל אינו עם לב לצורת הביטוי של השיר, מפני שהתוכן אינו מובן. זה נגרר אחרי הקצב הסוער - שהוא למעשה מאפיין את תקופתנו - המאה ה-20.

יב - העיקר שמושך בשיר, הוא הפרסום של הזמרים.

יג ח. - המוסיקה מתחלקת לשלגרים, פזמונים ואמנות. האמנות - אלה הן יצירות שנכתבות מתוך רגש אמתי ויש להם מגמה אמנותית. במגמה אמנותית אין יססים רעש וצעקות - דברים שגונבים את דעת הקהל. לכן, לדעתי, יפים יותר י העם והמוסיקה השקטה, מאותם פזמונים רעשניים וחולפיים.

יד ז' - אני רואה בעין רעה את הפזמונים. הם מוציאים מהמסלול ומהדרך יבותית של החיים. למשל, מתקבל הרושם שהחכמנית "מר שמחון ובנו" זוהי הת- הטובה ביותר ואין טעם להאזין למחזות עמוקים יותר. הדבר דומה גם בפז- ים: הנוער אינו רוצה במוסיקה רצינית, אלא באותה סיקה" מגרה, שטחית וחולפת.

לדיון זה על הרדיו הקדשנו שתי שיחות. השיחות היו ינות מאוד ומרוכזות והשתתפות היתה רבה. בסיכום זה נו רק חלק מהדעות העיקריות שהובעו בשיחה.

ין סטטיסטיקה שערכנו בין החבר'ה - 48 במספר:

שאלה: כמה זמן ביום (או בשבוע אתה מקדיש להאזנת רדיו?

- א) לא שומע כלום - 2 ילדים.
- ב) כמעט שאיננו שומע - 10 "
- ג) חצי שעה בממוצע ליום - 8 "
- ד) שומע יותר מחצי שעה - 27 "

שאלה: איזה גל אתה מעדיף?

- א) קול ישראל - 17 ילדים
- ב) הגל הקל - 12 "
- ג) גלי צה"ל - 9 "
- ד) אין מעדיפין - 9 "

שאלה: במידה ששני הגלים פועלים, איזה אתה מעדיף?

- א) קול ישראל - 17 ילדים.
- ב) הגל הקל + גלי צה"ל - 17 "
- ג) תשובה מעורבת - 14 "

שאלה: האם אתה רתוק לרדיו בזמן ההאזנה או אתה עוסק במשהו אחר?

- א) מאזין בלבד - 1 ילדים.
- ב) מאזין וגם עוסק במשהו אחר - 47 "

שאלה: האם אתה מאזין באופן קבוע לתכניות המענינות אותך?

- א) מאזינים באופן קבוע - 34 ילד.
- ב) לא מאזינים באופן קבוע - 14 "

שפתותיהם דובבות תפילה

... לאמיתו של דבר הינם קיבוצניקים כמונו: , חברה נחמדים, אנשי עבודה-חקלאים, בקיצור חברים נעימים מאוד. ההבדל היחיד והגדול למדי בינם לבינינו הוא - הדת, האמונה. כשרק נכנסתי למשק עצמו ולתוך בית הכנסת, נראה לי הכל מוזר שבמוזר, קשה היה לי להבין איך אנשים צעירים, חברמנים כאלה, שבמשך כל היום נראים הם לך במבט חיצוני כאנשים הצוחקים על הדת ואין מאמינים בה, הנה הולכים בערב לבית הכנסת, רוכנים על הסידור ושפתיהם דובבות תפילה. אומנם ה לי מענין מאוד לשמוע את התפילה בבית-הכנסת מדי יום ביומו, את הדלקת רות ביום שישי - כשהאם מברכה עליהם, את הסעודה החגיגית לפני התפילה בה האב נושא דבריו ואחריו כל בני המשפחה. את הדלקת הנר בעת ההבדלה ום שבת, עת מופיעים שלושה כוכבים במרום. כל הדברים האלה הינם דברים שנראים בהתחלה מאוד מוזרים לכל אחד חנו שלא גדל בבית דתי. אך היו גם דברים שמאוד מעניינים הם

י רעיון, ישאפילו המשק שלנו למרות שהוא אינו דתי, צריך לקיים חלק מדברים אחד הדברים שחשבתי עליו כך היה קבלת השבת: כשכל החברים כבר במקומם הציבור בשירה, להפתעתי הרבה ממש כל הצבור שר. על כל שולחן דלקו נרות, וירה השבתית היתה נסוכה על כל פנים ופנים מבין היושבים לשולחן. לאחר ה יפה זו באה סעודת שבת ולאחר מכן פרצה מחדש השירה. קבלת שבת זו מאוד ה הן בעיני.

כשהחילותי להכנס לתוך הענינים בקיבוץ, הרגשתי שהילדים (אני חושבת ב השמירה על הדת) סגורים קצת בתוכם, משום מה הם נראו לי יותר מידי שקטים יניים... אך למרות הכל באנו בשמחה והזרנו בשמחה, ובכלל למדנו להכיר דרך שונה משלנו במידה מסוימת. נקוה שימשיכו במשימה חשובה זו עוד הרבה שנים ב ביתר הכחות, הבאות אחרינו, תצליח משימה זו ויהנו ממנה כמונו.

נעמי (ז')

מפי

הצעירים

שבינו

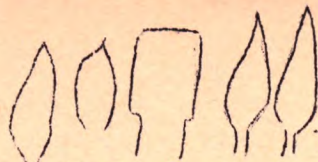
הקוצרים, הגיעה שעתם,
לשדה יוצאים
ואת השיבולים קוצרים -
עם המגלים.

האביב סביב מריע,
ופרחים פורחים בלי די -
שדות צהבהבים מבריקים,
אלו הן השיבולים.

נכון לפסח קישוטים:
שיבולים ופרחים,
נשאל ב"סדר" קושיות
ויצענו לנו - במחיאות.

הילה (ד')

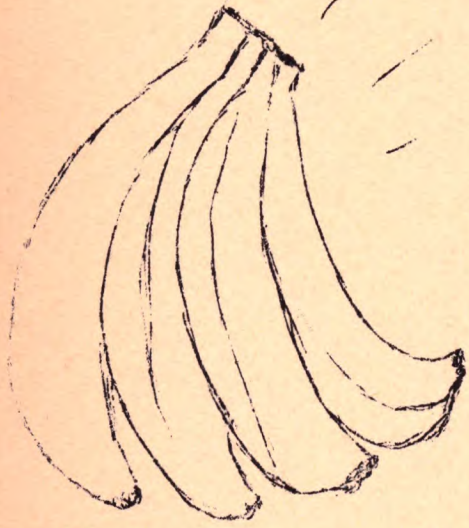

כ שוט

ברחבי המשק

הצצה חטופה לבננות

"וימררו את חייהם בעבודה קשה: בחפירות בורות וצאת שתילים ובכל עבודה בשדה; את כל עבודתם ובהם בפרך" (שמות פרק א' פסוק 14).

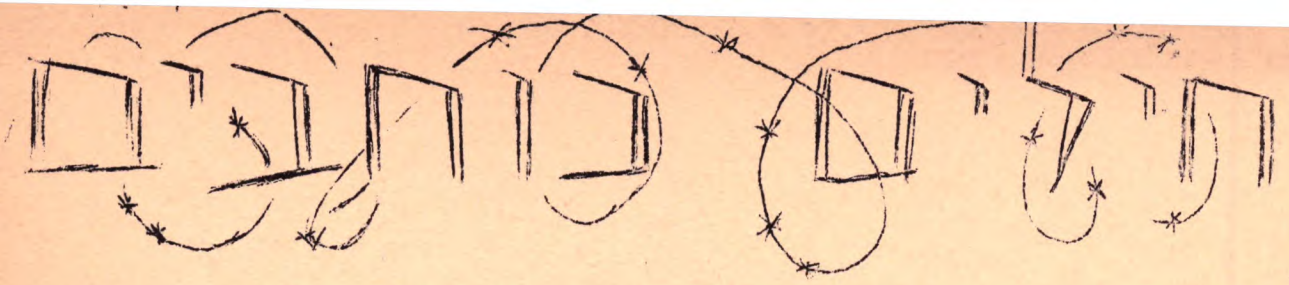
כביש הסרגל בואכה הבננות, מסתיים סמוך לפתחו צריף פח המזכיר לך את ספורי אשר גולן על אפרי-המתעוררת. כאן מתכנסים מידי יום בשעה 12, אנשי ר לסעוד את לבם, ושבים אחרי כן אל בינות עצי נות.

למשק יש מטע בננות בן 12 דונם, המוגן בחומת פיל בפני רוחות פרצים ורוחות הציביליזציה, שבות מצדה השני של החומה, פן יפרצו פנימה כן רוח הציביליזציה עדיין לא הצליחה לפרוץ מחסומי עשב הפיל, אלא שרוחות הפרצים לעומתה, יות ביתר קלות).

זה עתה החלה נטיעת 40 דונם נוספים. יתרונו הגדול של ענף הבננות (מל-זאווירה האידילית השוררת בין שדרותינו), ברווחים שהוא נושא כבר בשנה שונה לנטיעה. יתרון זה הוא לגבי שאר המטעים (פרדס, כרם) המניבים לאחר שנים ומשלמים את ההשקעות מאוחר יותר. אין הבננות מתימרות להתחרות עם ים כברוויזיה, רפת או כותנה (מבחינת ההכנסות), אך לכל הדעות הכנסתו נית של הענף אינה מהנמוכות - 105,000 ליש בשנה החולפת.

השנה חלה ירידה ביבול לגבי השנה הקודמת, בגלל צמצום השטחים ומפאת הקרה ית את הארץ. אגב (חצי נחמה) ישנם באיזור מטעי בננות רבים הנושאים בקנאה עיניהם הקפואות (מהקרה) לעבר המטע שלנו אשר עמד בגבורה בקור העז. עד סוף פברואר שיווק הענף - 154,4 טון פרי, לעומת 172,5 אשתקד. טרם לקבוע את הממוצע לדונם, אך לפני שנה עלינו על 3 טון לדונם (יבול הנחשב זה מאוד באזורנו). התמורה השנה גבוהה יותר, משום שרובו הגדול של הפרי ז לחו"ל.

לאחר שנלאינו מעובדות, הבה נסקור בחטף את הצוות (שמא תאמרו שאין צורך יג?), שימו לב! (קצת אורך רוח, הרשימה אינה ארוכה) ובכן הראשון - עמוד יך, אב לפעוט ואבי הענף "רחב הגרם, איש עמל" וכו' וכו'. "עם צאתי", אומר "עתיד הענף מעורפל מאוד" (פניו מועדות לדרום הרחוק, להפריח את השממה ולישב את הגבולות). השני - מרכז הענף, ממלא את תפקידו באמונה, אלא שכל הענין הוא שאלה של זמן בן מ"ב וכמה וכמה בני שכבת הנעורים מסלימים את הצוות. "הצוות שלנו הוא הקטן ביותר ששמעתי עליו אומר י.", "שני מבוגרים על למעלה ממאה דונם".

רכת "עלומים" שלום רב!

אפתח בעובדה מספרית אחת: מאתיים ששים אלף - זהו מספר המבוגרים האנאלפטים המצויים בישראל. רבע מיליון אנאלפבתיים מהוים משקל נכבד למדי באוכלוסיה המעטה של מדינת ישראל - מדינתו של "עם הספר".

עובדה זו נגעה ללבי (אם אפשר לומר כך) והניעתני להענות לקריאתו של קנבון להתנדב למבצע ביצור הבערות. מבצע זה מקיף בשלבו הראשון, כששים ת שהתישבו בחמשים מושבים בדרום הארץ, כדי ללמד קרוא וכתוב.

אני הוצבתי עם עוד שתי בנות במושבים גיאה ובית שקמה. מקום מגורינו בגיאה. מושבים אלה הוקמו בשנה הראשונה לקום המדינה. שני המושבים גוב-אחד בשני ואין דבר שמבדיל ביניהם מלבד הכדלי אופי גדולים שמקורם בהב-המוצא והעבר של התושבים.

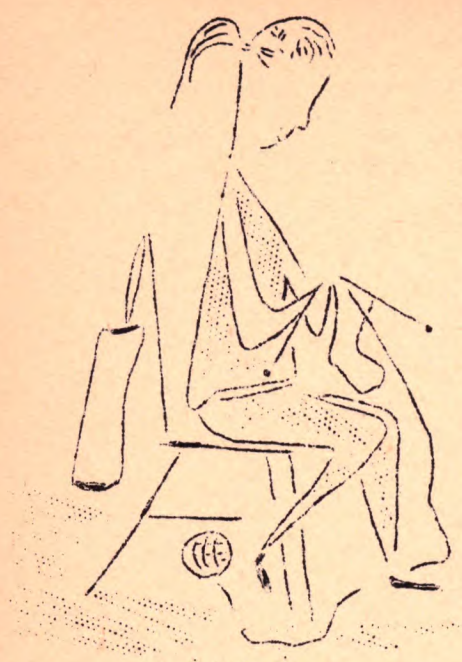
גיאה מיושבת ע"י יוצאי אירופה - הונגריים, צ'כים, רומנים וכו'. בית ה מיושבת ע"י יוצאי מרוקו וטריפולי. בבית-שקמה מתפרנסים התושבים מרפתות ופלחה. יומם מלא בעבודה: האב עובד לרוב "בחלקה" והאם - בבית וברפת. הילדים נרתמים לעבודה כבר מגיל צעיר ביותר.

המושבים שלנו על בית, מנהגים ותרבות, חייבים להשתנות כשאנו נכנסים במושבים הזה. 8-11 ילדים למשפחה, זה דבר טבעי ורגיל פה למדי. הבית מלוכלך והילדים יחפים וקרועי בגדים, אך הסיבה לכך אינה מחסור, אלא שאתם של הרגלי נקיון שונים מאשר לנו. ההשכלה שונה בין הגברים לנשים. ים רובם למדו להתפלל עוד בחו"ל, כך שהם יודעים לקרוא עברית, אך הם ימים בכתיבה. הנשים, רובן בכולן, לא למדו מעולם ולא ידעו אף לחתום את שמן. חלקן מדברות עברית, אם כי בשגיאות וחלקן אינו מביין כלל עברית.

בגיאה המצב שונה: כל האנשים למדו אי פעם בבית-ספר, הם אינם אנאלפבתיים, הם יודעים קרוא וכתוב בשפה הלועזית. ישנם גם כאלה שיודעים קרוא וכתוב בעברית מתוך כך, שיודעים אידיש, או למדו פעם להתפלל מן הסידור. אך הם אינם מבינים הרבה ממה שהם קוראים, כי אינם יודעים את השפה. - אלה הם סוגי הלומדים שלנו.

היקף העבודה של כל מורה עם, מגיע ל-25-30 לומדים ולעתים אף יותר. שלשתנו ביחד מקיפות כ-70 לומדים ומספר זה עוד יעלה. צורת הלימודים נוחה מאוד לתלמידים. הולכות אליהם לבתים ומלמדות קבוצות קטנות של נשים (רוב התלמידים הן נשים) בתוך בית אחד, ולעתים אף נוחות "שיעורים פרטיים" לנשים שלומדות

צ'יק צ'ק... צ'יק - צ'ק... צ'יק לינג-נג...
 ג... לינג... גלין-גלין... גלין...
 ג-גלנג... גלנג... בום!!! היא נפלה. כל ה-
 שים הוסבו אליה. אליהן - אל זו הסמוקה
 על ואל זו המיוחמת המתגלגלת מטה. אנחה
 זה מפיות הכל וחיוך התפשט על הפרצופים
 יומים שזה עתה נעורו לקול החבטה. מבט
 ים סקר רת הפינה ממנה ניחתה המהלומה
 על עקבו אחר הקורבנות. פרצוף סמוק ומבוויש
 זיל מבריק ועגלגל שאינו יודע ולא כלום
 המהומה שניגרמה בעטיו. בפנה נשאר
 היושבים זקופים ומביטים ניכחם, מלבד
 נכלמת. איש לא העז להתכופף ולהרים

המטיל המיותם מחשש עשרות הפרצופים הסקרניים שהביטו לפנה והביעו
 ס וכעס. וההיא, המסכנה על הרצפה, התגלגלה מעט אנה ואנה, השמיעה זמזום
 ועדין, ולבסוף... נדמה! נעצרה!! זהו זה- מצאה את מקומה (שקע נח
 פה) והתישבה קבע. אך דוקא ברגע שקבעה את תנוחתה והשיגה את נוחיותה
 בה אחותה התרה ומחפשת אחריה. זו התאמצה להגיע עדיה, גישה בין פיסות
 יר וגרגרי החול ולפתע- הבחינה בה... בלשה אחריה והחלה להתקדם לעברה.
 דמה והתקדמה עד ש... הגיעה, נגעה בה קלות לשם הזזתה, אך זו (המוטלת
 ע הרצפה) נשארה בשלה ולא נעה. "הבולשת" המשיכה במאמציה ואלו עלו
 לחה: נשמע קול דק ועדין והמוטלת מטה זעה מעט בכוח החבטה, פגעה ברגל
 א ונעצרה. ואז... לפתע... נתפסה (!) הועלתה מעלה מעלה והגיעה למקום
 דה - נפגשה בעיניים רבות מספור, לא הבחינה בין ימין לשמאל, נשארה בוד-
 לעצמה ומבולבלת אך יד אמונה היטב הובילה אותה והורתה לה את דרך היסור
 חוטים ושאר עניינים (משרש עיניים).

..... הכל חזר למקומו - הראשים כולם הוסבו למרכז, עקבו אחרי דמות
 : זו ממעל (הסמוקה והמבווישת) חזרה לשלוות נפשה וזו מלמטה היתה כבר במ-
 ים ונעה הנה והנה ביד בטוחה כשאר אחיותיה ובנות דודתה בכל קצוי האולם.
 זמם חרישי נשא מכל עבר - לינג-לינג... לינג-... גלין-גלין... גלין...
 ק-צ'יק... צ'יק-צ'ק!

שרה.כ

צ'יק צ'יק

אם יש דמיון בין איש ההגנה
 לאיש הסמינר, כי אז: "באחת יד
 עושה בסריגה ובשנייה מחזקת
 הגלובוס

- ברצונך לדייק? בוא לחדר האוכל
 רבע שעה לפני הזמן והופע להוצאת
 רבע שעה לאחר מועד פתיחתה.

ימי הסמינר
 הוקדשו ונוצלו
 ביסודיות
 לבחינת "הסקס

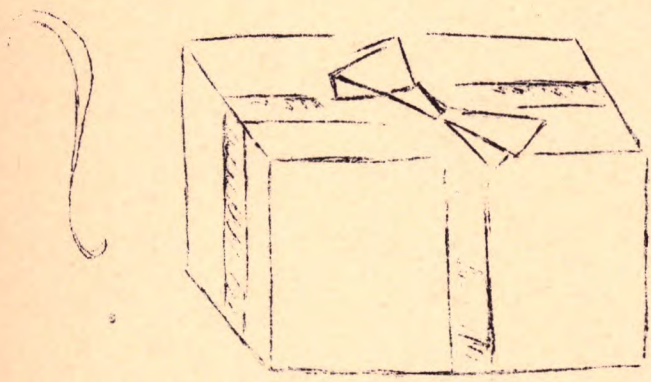
אה שכמה הסובלים מתת תזונה
 שקיהם פעלו לפי הסיסטמה "יותר
 על, יותר משקל".

המדריך

מבעיותיה של כיתת הבר-מצוה

הפעם תפסנו "ומצצנו" קצת ידיעות ודעות ממש קוגלר, המדריך בכיתה ז' כידוע כיתה פרובלמטית, כיון שבשנה זו נכנסים החבר'ה לבר-מצוה. כן שאלנו - אילו משימות ופעולות עוברים בני-הכיתה לקראת הכניסה לחטיבה? כנה לקראת הכניסה לחטיבה, הושם הפעם הדגש על הכרת הנוער העובד והלומד ונה עיונית וממשית כאחת (דבר שהוזנח בשנים האחרונות). החבר'ה בלעו היסטוריה" ונערך ביקור בסניף הנוער העובד בחולון, בו ראו את הנערים עובדתם, לימודיהם ובילוייהם.

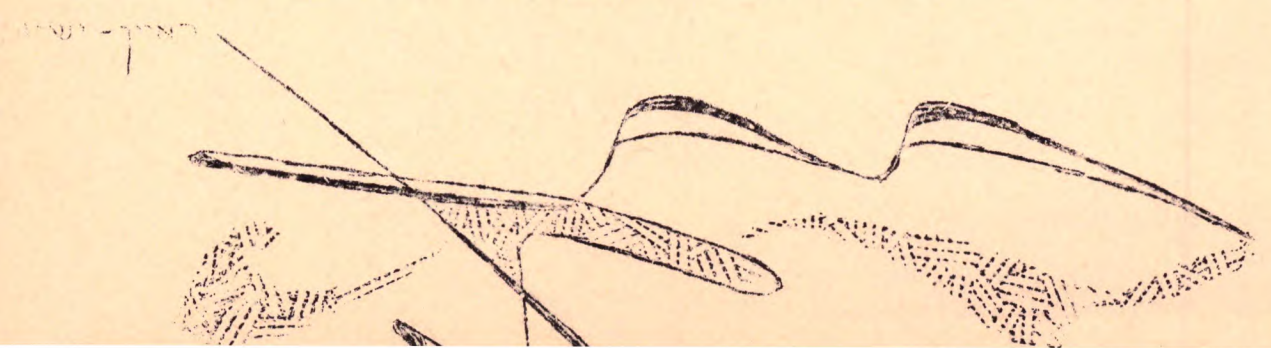
השיחה על דוד הכהן במלאות לו שנה וכן שיחה עם מדריך בנוער נערכו כמובן גם שיחות על החג ואף על תנועות נוער אחרות (כדי שלא יטען, שלא מלמדים פה היסטוריה וביקטיבית). כמו כן ממלאים בנינו את שלוש עשרה המצוות המסורתיות טוב מתחילים להחכונון לחג עצמו.

הדעתו של מדריך על הבעיה הנוערת של בר-המצוה, בעית המתנות? יעתי, מכריז משה, אין צורך כלל באורחים בחג הבר-מצוה הכללי, כיוון שאם בלום מהחג המשפחתי המסורתי אלא זהו חג תנועתי. את האורחים צריך להזמין יבה פרטית וע"י כך נמנע גם חלק גדול מהתחרות המכוערת של "מי יקבל יותר לפסול את המתנה בצורת סכומי כסף גדולים ובצורת רכוש של ממש. כיצד נבצע זאת? - בדרך של הסברה בין הילדים ובעיקר בין ההורים, שבידם האפשרות ין דברים אלה.

משה מעלה בעיה נוספת והיא - חוסר תכנון של חופש הילדים בשכבה הבינונית לדעתו, יש לקחת דוגמאות ממשקים אחרים ולארגן את הזמן הפנוי של הילדים פעולות, משחקים, מועדונים בערב וכו'.

כאן מבעיותיה של הכיתה, ומה הן בעיותיך שלך בתור מדריך? מעשה הן אינן רבות. הזמן אמנם דחוק, אולם מסתדרים. יש לציין את היחס ייין מצד המורה, שהשיחות והפגישות עמה מקילים הרבה על ההדרכה. כסיכום?

סיכום, למרות שלא תמיד מצליחות הפעולות כמו שרצית, ולעתים החבר'ה "מתנים" קצת - למרות הכל יש סיפוק רב, וזהו אחרי הכל - העיקר!

ספרות = ומנות

על "מערות מוזאון בורדו"

לקט התמונות של מוזאון בורדו מציג תקופת ציור ארוכה של המרכזים
טליה, בצרפת, בפלנדריה ובספרד, מהמאה ה-15 ועד ימינו.

שלא כמו בתערוכת ציורי ואן-גוך, המשקפת את אופיו של הציור, נושאי ציורי
קו הנפשי והתפתחותו במשך השנים, מציגה תערוכה זו, את התקופות השונות,
פיני לכל אחת, נושאי הציור האופייניים, דרכי הביטוי והרעיונות המשותפים.
התמונות הישנות ביותר הן מאיטליה. הפריחה המסחרית של ערי החוף במסחרן
המזרח מפתחת את אומנות הציור. נסיכים וסוחרים גדולים הם הנושא המרכזי
ור. אומנות זו עולה כסף רב והיא נעשית לפי הזמנה. לכן אין המעמדות הנמו
לים כלל על הציור. בתמונות אלו מתבלט העושר הרב: בגדים עדינים ויקרים,
טים מצופים כסף וזהב עם פיתוחים עדינים. נושא שכיה אחר, הוא דמויות הק
של הנצרות. מריה הקדושה ביופיה המושלם האידיאלי, כשעל ברכיה שוכב
ישו הקט, ומעליהם מרחפת רוח ה'.

מהמאה ה-16 מתפתחת אומנות הציור בפלנדריה עם הפריחה הכלכלית והמסחרית.
כמו בציור האיטלקי המעלה את היופי העליון והמושלם, מעלה הציור הפלמי
החיים כמו שהם, את המציאות. הציור הוא חובבני ואינו עולה בכסף, לכן
לים בו השכבות העמלות - דיגים, טווים, עובדי-אדמה, שיכורים וכו'.
מתבלטת צניעותם של הפלמים. הציור הוא עדין מאוד ונאמן מאוד לגווני הצבע
יחיים.

המאבק בין הכנסייה הקתולית ובין הרפורמציה משתקף גם הוא בציור. תמונות
הספרדים, משליטי הנצרות הקתולית, מזה, ותמונות של סבלות הקדושים,
ים על מזבח האמונה, מזה.

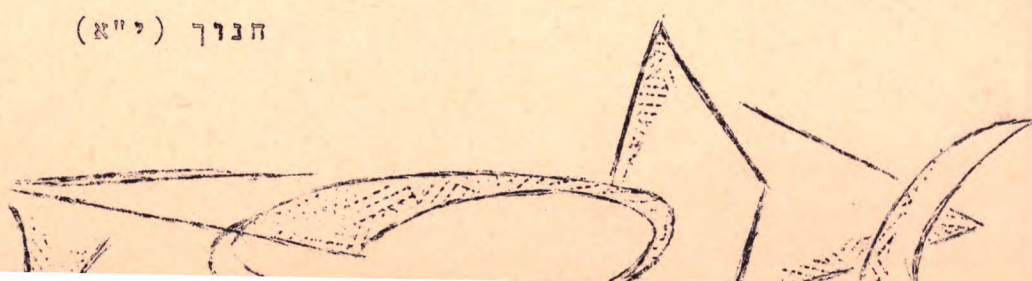
הציור הצרפתי מתחיל להתפתח במאה ה-18. הוא מצטיין בעיקר בתמונות נוף:
של יער, מרחבי שדות, כפרים. ונוף של עיר - בתי הקפה, רחובות, נמלים

צרפת היא מרכז הציור המודרני. בתערוכה מועלים כמה תמונות מתקופה זו,
הצורות עדיין ברורות ברובן ואינן דורשות מאמץ לזיהוי. הציור עשוי
ם בולטים ועזים, צבעים גסים חסרי הרכבים וגוונים רבים, כמו הציור

הציור הספרדי מפותח פחות מבשאר המרכזים. הנושא העיקרי הוא מלחמת
רים.

כדי להנות מציור יש להבינו - את התקופה, הנושא, המבנה הטכני והרעיון
כאשר מוצאים בציור את המציאות, את החיים - נהנים ממנו.
תמונות רבות לא היו מהנות מכיוון שנושאן לקוח מהברית החדשה והוא אינו
ותי. אך תמונות רבות אחרות המשקפות את החיים ויפי הנוף היו מהנות
ונתנו הויה עמוקה.

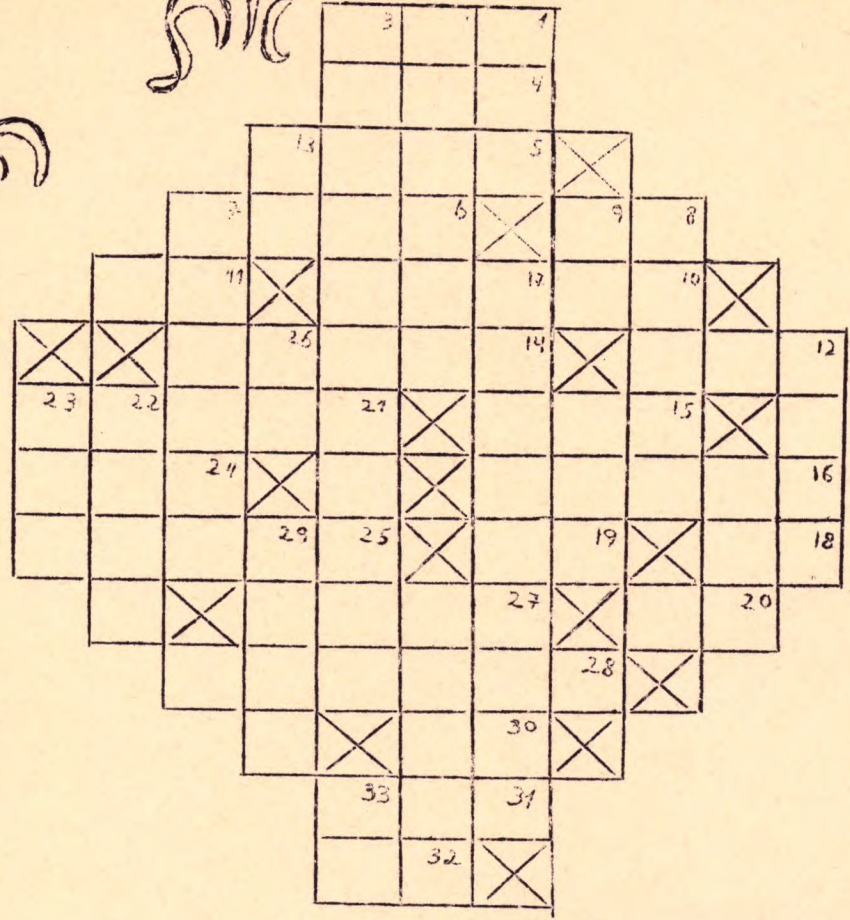
הנוף (י"א)

תבנית

את

התורה

גה בצה"ל. (4) חברת מכוניות צרפתית (5) סופר אמריקני (הפוך). (6) שמו
 גיבור ספור הפרברים (הפוך). (8) לא יהודי, אולם תושב הארץ. (10) סופר אנגלי
 ליברטוויסט. (11) אחד המרגלים המפורסמים של ישראל. (12) שמו הפרטי של
 דהיל האויר (הפוך). (14) מגן הכדורגל הלאומית. (15) מלחין גרמני. (16)
 של דג. (18) צפור טרף (19) תואר אנגלי (הפוך) (20) שר, צוהל. (21) כבוד,
 יז'ה. (24) אחד מסופרי ההשכלה (בראשי תיבות). (25) סופר ישראלי מפורסם.
 זמרת ישראלית (שם משפחה). (28) מלאכים. (30) ראשי תיבות, שמושל שחקן צעיר
 צטרוך הקאמרי. (הלילה ה-12). (31) תינוק גור. (32) אחד מכנויי האלוהים.

תנ:

רגה בצה"ל. (2) שם משפחתה של שחקנית קולנוע איטלקית. (3) קצין בריטי מפורסם
 זמן לצד הערבים. (7) אחד מראשי אה"ע והקיבה"מ. (8) שמו הפרטי של הקטגור
 אטי אייכמן. (9) הספרות 200 ו-100 באותיות. (12) משכיל, רחב אופק. (הפוך)
 גוף. (17) עורך דין אמריקני מפורסם (משבט לאופולד ולב "משפט הקומיס").
 יחידת בסף בארצות מסימות (הפוך) (25) אחד מכוכבי מערכת השמש (הפוך).
 משהו שתולים עליו. (29) מקצוע מסויים (קסור לים). (הפוך). (33) ויקטוריה
 אנג'לס (זמרת אמריקנית מפורסמת).